

LANDBRUKSPLAN

BAMBLE KOMMUNE

2009 – 2012

Stokke med Stokkevann Foto: Arne Rogn Hansen

INNHold :

INNLEDNING	3
BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET	4
<i>Mandat og organisering</i>	4
NÅSITUASJON FOR LANDBRUKET I BAMBLE	5
<i>Jordbruk</i>	5
<i>Skogbruk</i>	7
<i>Jakt, fiske, viltforvaltning og friluftsliv</i>	7
<i>Syssetting og verdiskaping</i>	9
STERKE OG SVAKE SIDER VED LANDBRUKET I BAMBLE	10
<i>Sterke sider ved landbruket i Bamble</i>	10
<i>Utfordringer for landbruket i Bamble, jord- og skogbruk med nye næringer</i>	10
HANDLINGSPROGRAM 2009 - 2012	11
<i>Prioritering av tiltak i handlingsplan</i>	11
<i>Tradisjonelt jordbruk</i>	12
<i>Tradisjonelt skogbruk</i>	13
<i>Jakt, fiske, viltforvaltning og friluftsliv</i>	14
<i>Økonomiske virkemidler</i>	16
AREAL- OG EIENDOMSFORVALTNING	17
<i>Kommunen som landbruksmyndighet</i>	17
<i>Retningslinjer for behandling av saker etter jordlov, odelslov og konsesjonslov i Bamble</i>	18
Jordvern	18
Fradeling og omdisponering i områder til landbruk, natur og friluftsliv (LNF)	19
Kriterier for omdisponering av arealer til juletre- eller skogproduksjon	20
Behandling av søknader om konsesjon	21
Bo- og driveplikt på landbrukseiendommer	21
Boplikt i alle boliger i Bamble	22
LISTE OVER VEDLEGG	23

INNLEDNING

Tida krever en plan som kan synliggjøre verdier, muligheter og begrensninger i Bamble bruk av natur. Landbruksplanen skal være et arbeidsredskap for politikere og administrasjon i Bamble kommune. Planen legger føringer på områder av landbrukspolitikken der kommunen har ansvar og kan ha innvirkning. Planen bør også kunne være en god veileder for landbruket, da den trekker opp retningslinjer og rammebetingelser, samt målsettinger for perioden.

Arealdelen gjelder for valgperioden, det vil si fram til og med 2012. For å ha en levende plan må handlingsdelen evalueres hvert år i planperioden. Dette bør gjøres både av landbruksorganisasjonene, Bamble Landbruksforum, Landbruksnemnda / landbruksmyndighetene og andre berørte. Gjennomgangen bør skje parallelt med og koordinert med det øvrige, årlige ajourføringsarbeidet av kommuneplanen som helhet.

Endringer kan måtte innarbeides etter 1.1.2010, da fylkeskommunen, i forbindelse med forvaltningsreformen, overtar en del av fylkesmannens nåværende oppgaver innen landbruket. Det gjenstår avklaringer av både administrative og politiske forhold, og dette er under arbeid nå. Fylkeslandbruksstyret legges ned fra samme dato. Oppgavene blir i hovedsak videreført av Fylkesmannens Landbruksavdeling.

Naturbruk er alt det vi som mennesker foretar oss i forhold til den natur vi er en del av. Bamble er en kommune med et mangfold av natur og kultur. Her har folk levd av og med naturen. Vi har jord, skog, dyr, vann og sjø. Som lokalsamfunn har vi et stort mangfold å ta vare på. Vi har verdier som skal forvaltes og bevares ved fortsatt bruk.

I forhold til arrondering og jordsmonn er største delen av Bamble jordareal egnet til grasproduksjon. Vår kommune kjennetegnes av stor befolkningstetthet i forhold til dyrket areal. Bamble kommune ligger markedsnært til 100 000 mennesker i Grenland. Her ligger det store muligheter for det lokale landbruket. Telemark har bare 60 % egendekning for kjøtt, 40 % for melk. Selvforsyning av produkt i grøntseksjonen i distriktet er også lav. Vi har gode muligheter for å øke egendekningen av landbruksprodukter, og med det forhindre gjengroing av vårt kulturlandskap.

Samfunnsutviklinga og den politiske del av naturbruken har gitt landbruket nye utfordringer. Landbruksnæringa har blitt sterkt regulert gjennom lover og forskrifter, og ved politiske føringer gjennom landbruksforhandlingene. Landbruk er storpolitikk, og det knytter seg usikkerhet til utfallet av WTO-forhandlingene og til EU.

Det tradisjonelle landbruket, bygget på en volumproduksjon tilpasset Bamble naturgitte forhold, må ligge i bunnen for utviklingen av nye næringer. Tilleggsnæringer innen landbruket er en berikelse for næringa. Det kan skapes blant annet et større mangfold innen mat, turisme og opplevelse.

Landbruk og naturbruk står også for verdier mennesker trenger og vil trenge. Derfor ønsker vi å styrke landbruket og naturbrukens plass i undervisningen på skolen.

Flere av tilskuddsordningene behandles nå på lokalplan, midlene følger bruken, etter de prioriteringene som er satt opp i denne planen. Skal en slik ordning fungere, betinger det en samfunnsmessig helhetlig tankegang, at vi fra våre ståsteder ser den sammenheng naturbruken står i.

Ikke-kommunal infrastruktur i Bamble : Bamble har i dag mye natur som er mer eller mindre uberørt. Ny 4-felts E18, kraftlinjer og mulig ny linje for Sørlandsbanen og gassrør, vil forringe dette, men er infrastruktur av stor samfunnsmessig verdi.

Trasevalg og utforming er avgjørende for å redusere de negative virkningene. Tiltak som tunneller, broer, jordkabler, støydempende konstruksjoner, viltpasseringer og gjerder, rasteplasser og tilrettelegging for næringsvirksomhet, må tillegges meget stor vekt og planlegges i nært samarbeid med berørte interesser.

BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET

Mandat og organisering

Landbruksnemnda vedtok i sak 15/08 den 16.4.2008 at Landbruksplanen skulle rulleres samtidig som Kommuneplanens Arealdel i 2008-2009, se vedlegg.

Planen skal gi mål for utviklinga av landbruket i kommunen litt ut over inneværende valgperiode.

Landbruksplanen er å regne som en kommunal sektorplan. Den blir rullert sammen med kommuneplanens arealdel.

Mandat :

Målet med planen er å synliggjøre landbrukets ressurser i Bamble kommune, sikre jordvern for å ta vare på de mest verdifulle landbruksarealene og kulturlandskapet og finne fram til tiltak for å ta vare på eksisterende produksjoner og fremme utviklinga av nye. Planen skal fastsette retningslinjer for bruk av de økonomiske virkemidlene som ble overført fra stat til kommune fra 1.1.2004.

Det ble oppnevnt representanter fra organisasjonene og Landbruksnemnda :

Arbeidsgruppe :

Fra styret i Bamble Bondelag : Morten Rogn og John Torbjørn Wingereid
Fra styret i Bamble Skogeierlag :Ole Svein Høen og Klaus Rønholt
Fra landbruksnemnda : Gunnar Knutsen og Erik Dahl

Styringsgruppe :

Landbruksnemnda behandler planen i sine ordinære møter.

Sekretær er jordbrukssjefen. Skogbrukssjefen og sekretær for viltnemnda deltar i arbeidsgruppa etter behov.

Arbeidsgruppa har hatt 7 møter fra oktober 2008 til oktober 2009.

NÅSITUASJON FOR LANDBRUKET I BAMBLE

Jordbruk

All den dyrka marka i Bamble er gammel havbunn. Jordsmonnet består derfor for en stor del av sandholdig leire og silt. De beste jordbruksarealene ligger i hovedsak spredt i kommunens ytterkant mot sjøen.

Gårdbrukerne forvalter ca.90 % av arealene i kommunen og aktiv drift holder kulturlandskapet i hevd.

Driftsenheter og areal

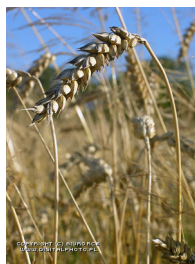
Kilde: Søknader om produksjonstilskudd

	Antall driftsenheter	Jordbruksareal i drift	Gjennomsnittlig areal pr. bruk	Utførte årsverk
2000	74	8672	117	46
2008	46	7760	169	42

Flere søkere om produksjonstilskudd er gått ut av listene våre de siste årene, det samme gjelder deres jordbruksareal selv om mye av arealene drives fremdeles, enten av eieren selv eller av nabobrukere.

Bamble har 10 gårdsbruk hvor brukeren har full tids arbeid i jord- og skogbruket. Ni av disse driver husdyrproduksjon, 6 bruk har melkekyr, resten har annet storfe, gris eller høns. Bamble har i dag kun 4 familiebruk igjen, det vil si bruk hvor begge ektefeller har alt arbeid og inntekt fra gården.

Produksjoner innen tradisjonelt landbruk

Jordbruksarealene har blitt redusert fra ca.9000 dekar i 1950 til vel 8000 dekar i dag. Omtrent halvparten av jorda som har gått ut har grodd igjen, resten har gått til veier, boligområder mv.

Bamble kommune har i alt 350 større og mindre gårdsbruk. Kommunen har (2008) 46 bruk i aktiv drift (søker produksjonstilskudd), derav 33 bruk med husdyrhold. I tillegg kommer noen mindre bruk. De aktive bruka driver i snitt rundt 60 dekar eget areal og 109 dekar leid areal, i alt ca.169 dekar hver. Det vil si at 64 % av arealet er leiejord.

Det ble i 2008 dyrket i alt 7075 dekar jordbruksareal i Bamble pluss 685 dekar i andre kommuner. Det er mer enn 50 birøktere i kommunen med til sammen ca.400 bikuber.

Dyretall

Kilde: Søknader om produksjonstilsudd

	1950	2000	2004	2008
Melkekyr	958	144	119	144
Ammekyr	-	24	36	66
Ungdyr av storfe	203	355	324	304
Søyer	310	451	439	283
Avlspurker		46	49	46
Slaktegriser	381	740	1100	866
Verpehøner	3640	13154	11160	11000
Hester	260	77	100	119

Vekstgrupper

Kilde: Søknader om produksjonstilsudd

Dekar	2000	2004	2008
Grovfôr	5059	4745	5171
Korn	2746	2891	1878
Potet	720	508	472
Grønnsaker	87	20	16
Bær	60	84	54
Sum (inkl.nabokom 680 da)	8672	8248	7591

Ferie- og sykdomsavløsning i jordbruket

Bamble kommune har ikke hatt landbruksvikar tidligere. Fra 2008 ble ordningen lagt om slik at også husdyrbrukere i Bamble har mulighet til å benytte landbruksvikar. Vikaren kan først og fremst nyttes til sykdomsavløsning, men også til avløsning for fritid. Det er avløserlaget Telemark Landbruksstjenester som har arbeidsgiveransvar for ordningen. Den nye Landbruksvikarordningen ga Telemark 6 årsverk landbruksvikarer til fordeling mellom avløserlagene i fylket.

Nedbygging av jordbruksareal i Bamble og Telemark

Omdisponert dyrka jord i Telemark de siste år er registrert til 2902 dekar, et snitt på 242 dekar pr.år. Av dette er 1300 dekar omdisponert etter plan- og bygningsloven i reguleringsplaner og arealplaner. Omdisponert dyrka jord etter jordloven §§9 og 12 er 1592 dekar. Ut fra det nasjonale målet om halvering av omdisponert areal fram til 2010, skal tallet ned på ca 120 dekar i Telemark.

I Bamble er tilsvarende tall i alt 282 dekar jordbruksareal godkjent omdisponert i perioden 2003-2008. Av dette er 125 dekar omdisponert til golfbane på Kjørstad, 65 dekar til Boligutbygging på Fagerheim, 50 dekar til puttbane på Kåsa, Asdal, 32 dekar til juletreproduksjon på Glittum og Rørholt, 25 dekar til kryssa med E 18 på Åby og Essa, 9 dekar til industriformål og 7 dekar til bolig med vei i perioden.

Skogbruk

Foto: Erik Dahl

Med unntak av tettbebyggelsene og jordbruksarealene er hele kommunen skogkledd, det er ingen høyereliggende fjellskog og det er heller ikke spesielle vernesoner mot kysten i tillegg til områder som allerede er båndlagt. Boniteten er preget av raske skiftninger fra den ypperste skogsmark til fjell i dagen innenfor små områder. Islett av gabbro-grunn synliggjør spesielt frodig granskogsmark, men det er få og spredte forekomster.

Bambles kystnære beliggenhet gjør at mange varmekrevende treslag har slått rot. Av en total tilvekst på vel 48.000 m³ står lauvtrærne for 25 % eller 12.000 m³. Gran og furu står for h.h.v. 45 % og 30 %.

Bamble kommune har i ifølge skogtakseringen fra 2003 et skogareal på 262.694 daa. Av dette er 168.663 daa vurdert som økonomisk produktivt. Det uproduktive arealet består av myrer, skrapskogsmark og spesielt utilgjengelige områder.

Bamble har fylkets største produksjon av juletrær.

Hogstklassesammensetningen var slik i 2003:

H.kl. 1	3.479 daa	2 %
H.kl. 2	43.343 "	26 "
H.kl. 3	38.973 "	23 "
H.kl. 4	30.469 "	18 "
H.kl. 5	52.399 "	31 "

Det er interessant å merke seg at fortsatt er såpass mye som 31 % av produktivt skogareal gammel skog. Stående m³ masse er beregnet til 1,2 mill.m³.

Jakt, fiske, viltforvaltning og friluftsliv

Elgjakta foregår hovedsakelig av rettighetshaverne selv, som drivjakt og/eller løshundjakt. Det er totalt 11 elgvald som mottar fellingstillatelse og i alt 33 jaktlag som utøver jakta. Antall skutte elg har gått nedover de senere år og ser nå ut til å ha stabilisert seg på ca 80-90 dyr pr.år.

Elgbestanden har blitt redusert de senere år, noe som har vært ønskelig for å tilpasse bestanden til beitegrunnet. Vilt-og innlandsfiskeremnda har nå vedtatt en kommunal målsetting om å stabilisere antall elg på dagens nivå.

Bestanden av hjort har vært økende de senere år. Det har de siste årene blitt felt i overkant av 20 dyr årlig. Fellingstillatelsene til hjort tildeles elgvaldene. Jakt på hjort drives foreløpig mest tilfeldig i tilknytning til elg eller rådyrjakt. Vilt-og innlandsfiskeremnda har også for hjorten vedtatt en kommunal målsetting om stabilisering på dagens nivå.

Mange rettighetshavere jakter selv også på rådyr, men her foregår også utleie i noe større grad. Det er totalt 99 rådyrvald som mottar fellingstillatelse. Rådyrbestanden varierer en del i størrelse fra svært tette bestander langs kysten til mer glisne bestander i innlands-Bamble.

Beveren er til dels tallrik og et problem i perioder i forhold til skader på skog og annet. Men det er også en ressurs som blir alt for lite utnyttet.

Av småvilt er nok haren den viktigste arten. Harebestanden svinger mye, men har vel de senere årene gått mest nedover. Bestanden av skogsfugl er lav. Det er bra med sjøfugl og det drives en del jakt på disse artene i Skjærgården.

Rødrev, mår og mink er tidvis tallrike i Bamble. Disse er jaktbare med forholdsvis romslige jakttider og det hadde bare vært positivt med et høyere jakttrykk på disse artene for å bedre overlevelsen til småviltet.

Det er mange fine og idylliske vann i kommunen, med bestander av ørret, tryte og ål. Felles for de fleste vann er at det er for mye fisk, og dermed blir fisken småfallen. Fiskeressursene blir lite utnyttet. Alt fiske er kultivering. Det er nå satt i gang et arbeid med å forsøke å få til et felles fiskekort for alle vann i kommunen, slik at det blir lettere å få tilgang til fiske i vannene i kommunen.

Det er stor bruk av utmarka av både Bambles befolkning og andre. Orientering, turer og bærplukking er noen stikkord. Informasjon om jaktslutt er del av dette. Bamble Landbruksforum kan vurdere nærmere tiltak for å øke denne bruken.

Foto: Erik Dahl

Syssetting og verdiskaping

Landbruket er en betydelig arbeidsplass i kommunen. Til sammen blir det utført 67 årsverk i landbruket i Bamble. I jordbruket er det rundt 42 årsverk innen husdyrbruk og planteproduksjon (Beregnet ut fra produksjonstilskudd 2008). I skogbruket utføres det vel 25 årsverk i alt.

Det er i alt 46 bruk med aktiv jordbruksdrift i Bamble. Av disse er 10-15 personer heltids beskjeftiget i jord- og skogbruk sammen med selvstendige næringer i tilknytning til gårdsbruket. I 2009 er det 4 familiebruk i Bamble hvor begge ektefeller har sitt arbeid på gården. Disse utfører i snitt 1,3 årsverk hver.

Vi har beregna førstehandsverdi for jordbruksprodukter i Bamble til rundt 19 mill.kr. pluss tilskudd (2008).

På 1990-tallet ble det utført rundt 100 årsverk til sammen i landbruket i Bamble, med 55 årsverk i jordbruket og 45 årsverk i skogbruket. Førstehandsverdien av produktene fra jordbruket i kommunen var da beregna til rundt 50 millioner kroner. Førstehandsverdien av produktene fra skogbruket i kommunen var på rundt 8 millioner kroner. Avvirkningen i skogen var i snitt 20.000 m³ pr.år.

På grunn av tildels store avsetningsproblemer for skogsvirke og lave tømmerpriser er avvirkningen for tiden nede på et lavmål. Avvirkningen de siste årene har kun vært 50 % av balansekvantumet og med fortsatt uro i finansmarkedet vil avvirkningen gå ytterligere ned. I 2008 ble det avvirket i alt 17 500 m³ for salg. Dette er under halvparten av det som burde vært et normalt hogstkvantum. I 2008 var førstehandsverdien av råvarer fra Bambleskogene ca. 7 mill kr.

Markedsprisen på trefiberbaserte produkter som papir og cellulose er særdeles utsatt for de svingninger som preger den internasjonale økonomien for tiden. Mye av forutsigbarheten i næringen er borte. Skogeiernes viktigste oppgave i en slik situasjon er å sørge for god skoghygiene inntil markedene igjen stabiliserer seg. I mellomtiden bidrar skogen samfunnsmessig positivt ved stadig å binde større mengder med Co₂.

Førstehandsverdi for jordbruksprodukter i Bamble

Kilde : Dekningsbidragskalkyler for Østlandets flatbygder, NILF

Produksjoner 2008	
Melkeproduksjon	kr 4 022 000
Storfekjøttproduksjon	kr 2 660 000
Ammekuproduksjon	kr 843 000
Kombinert griseproduksjon	kr 1 886 000
Sauproduksjon	kr 453 000
Eggproduksjon	kr 2 163 000
Korn	kr 1 690 000
Førsalg	kr 305 000
Potet	kr 3 304 000
Bær- og grønnsaker	kr 1 860 000
Sum produktinntekter 2008	kr 19 160 000

STERKE OG SVAKE SIDER VED LANDBRUKET I BAMBLE

Sterke sider ved landbruket i Bamble

- ✓ Bamble har engasjerte, aktive utøvere i jord- og skogbruket.
- ✓ Det er stort oppmøte på fagmøtene.
- ✓ Det er stor turisttrafikk på sjøen og oppover på bygda om sommeren, noe som gir muligheter for tilleggsnæringer for lokalbefolkningen.
- ✓ Bamble ligger markedsnært til 100 000 mennesker i Grenland, og til travle havner og store gjennomfartsveier mv.
- ✓ Distriktet har lav selvforsyning av produkt i grøntseksjonen og gode muligheter for å øke egendekningen av landbruksprodukter.
- ✓ Det er et potensial for økt dyrehold, da det er underskudd på kjøtt.

Utfordringer for landbruket i Bamble, jord- og skogbruk med nye næringer

- ✓ Landbruket er en langsiktig næring med store investeringer i bygninger, dyr og maskiner. Den nasjonale landbrukspolitikken er på den annen side ofte svært kortsiktig, der mye endres fra år til år gjennom jordbruksforhandlingene.
- ✓ Stadig nye bestemmelser vedrørende innredning av husdyrrom har gitt husdyrbrukere store ekstra kostnader de seinere år.
- ✓ En av våre store utfordringer er den økende tilgroing av grasarealer pga. redusert hold av beitende dyr som ku og sau. Det trengs dyr til å beite i kulturlandskapet for å holde det åpent og levende.
- ✓ En utvikling til større bruksenheter gir færre aktive gårdsbruk i bygda, med færre yrkesbrødre og dermed et mindre produsentmiljø. Bamble har begrensede arealressurser til de store etableringene innen jordbruket.
- ✓ Det er et stort behov for grøfting av jordbruksarealene våre. Grøfting er kostbart, og har derfor blitt utsatt på mange bruk.
- ✓ Det er viktig å sikre rekruttering til yrket. Dette kan gjøres ved å sikre god økonomi i det tradisjonelle landbruket og å stimulere til utvikling av flere inntektsmuligheter i tilknytning til gården.
- ✓ Avvirkingen i skogen må økes opp mot 35.000 m³/år som er nær det beregnede balansekvantum.
- ✓ Sunnhetstilstanden i skogen kunne vært bedre, fremdeles er det mye gammel skog i dårlig kondisjon som preger skogsbildet mange steder. Dette er positivt for det biologiske mangfoldet og de viktigste områdene er nå registrert og kartfestet.
- ✓ *Ungskogpleien må økes til minst 4.000 daa/år. Skogen har en viktig rolle som miljøfaktor for binding av CO₂, og denne rollen utspilles best av veksterlige sunne trær.
- ✓ Skogkulturen er en stor oppgave. Uttrykket "stedstilpasset skogbruk" er aktuelt å bruke for Bamble-skogene. De store variasjoner vi har både i treslag og voksested er en utfordring for den enkelte skogeier. Lauvtømmer er etterspurt både som kvalitetstømmer og som ved til brensel.
- ✓ Skogen har stor samfunnsmessig betydning. Skogeiernes ansvar og oppgaver er i dag tredelt:
 - Som næringsutøver å sikre råstoff til skogindustrien.
 - Som grunneier å legge til rette for rekreasjon for befolkningen.
 - Som forvalter å sikre livsmiljø for biologisk mangfold.

- ✓ En tilfredsstillende veidekning er en forutsetning for å kunne ivareta disse oppgavene. Skogsbilveiene utgjør selve livsnerven i skogbruket og er svært viktige for alle de ovenfor nevnte punkter. Vedlikehold av det stamveinnett vi har i dag og opprusting av de eldste anlegg må være høyt prioritert. Det er også behov for noe supplerende veidekning. En veitetthet på 1 m/daa. vil kunne dekke de fleste behov.

HANDLINGSPROGRAM 2009 - 2012

Prioritering av tiltak i handlingsplan

Prioritering er viktig, men vanskelig, da alle tiltak er viktige i en helhetlig utvikling. Det velges derfor en inndeling i grupper, som peker mot tiltak med varierende tidskrav og resultatforventning. Tiltak er delt i A-, B- og C-tiltak:

A

Tiltak hvor en bør starte med grunnleggende arbeid så snart som mulig, og hvor en kan forvente resultater allerede innen perioden.

B

Tiltak hvor en bør starte opp så snart som mulig, men hvor resultatet må forventes å ta lengre tid.

C

Tiltak som må igangsettes når situasjonen er der, og som må tas etter hvert når det blir aktuelt.

HANDLINGSPROGRAM 2009 - 2012

Tradisjonelt jordbruk

A. Tiltak hvor en bør starte med grunnleggende arbeid så snart som mulig, og hvor en kan forvente resultater allerede innen perioden.

B. Tiltak hvor en bør starte opp så snart som mulig, men hvor resultatet må forventes å ta lengre tid.

C. Tiltak som må igangsettes når situasjonen er der, og som må tas etter hvert når det blir aktuelt.

Saksområde	Mål og tiltak		Ansvar
Jordbruks produksjon	Vedlikeholde og utvikle nåværende og nye produkter ved et samarbeid mellom organisasjoner, landbruksmyndighet og forskning.	B	Kom.Landbruksforvaltning Organisasjoner
Leiejord	Sikre arealer for brukere som ønsker å leie ved å formidle informasjon og vurdere økonomisk bistand.	B	Kom.Landbruksforvaltning Organisasjoner
Beitemark, beitedyr, kulturlandskap	Bedre kulturlandskapet, sikre tilgang på beitemark og øke antall dyr ved å formidle informasjon og bistå brukere.	A	Kom.Landbruksforvaltning Organisasjoner
HMS	Redusere antall ulykker ved informasjon og kurs hvert 3.år.	A	Kom.Landbruksforvaltning Organisasjoner
Dyresykdommer	Hindre utvikling, redusere spredning og stanse utvikling av smittsomme dyresykdommer, ved informasjon om forebyggende tiltak, tilsyn, kunnskap, samt en god veterinærtjeneste og ajourførte beredskapsplaner.	A	Kom.Landbruksforvaltning Organisasjoner Landbruksforum Mattilsynet
Avløsning i husdyrbruket	Økt bruk av praktikantordning via BU-midler ved å formidle informasjon og bistå brukere.	A	Kom.Landbruksforvaltning
Jordvern	Bevare dyrket mark og tilrettelegge for bruk, ved å vurdere alle regulerings- og utbyggingsplaner.	A	Kommune Kom.Landbruksforvaltning
Jordvern	Bevare dyrket og dyrkbar mark ved godt vedlikehold gjennom bruk av lovverk og økonomiske virkemidler.	C	Kom.Landbruksforvaltning
Jordvern	Matjord fra omregulert jordbruksareal skal tilbake til landbruket og ikke selges ut av næringa.	B	Kom.Landbruksforvaltning
Birøkt	Øke antall bikuber og utnytte trekk i Bamble ved å bidra til gode avtaler med grunneiere og videreføre kurs og oppfølgings-tiltak for nye birøktere.	A	Birøkterlag Kom.Landbruksforvaltning
Grønn omsorg / Inn på tunet	Bidra til å etablere tiltak innen Grønn Omsorg / Inn på tunet ved å Invitere til samarbeid mellom landbruk og skoler/ barnehager.	B	Kom.Landbruksforvaltning
Grønn omsorg	Gjennomføre markeds-undersøkelse hos institusjoner i Bamble.	C	Kom.Landbruksforvaltning
Samarbeid i landbruket	Etablere og drive Bamble Landbruksforum som et samarbeidsorgan for alle aktuelle landbruksrelaterte saker.	A	Kommunal Landbruksforvaltning Organisasjoner
Rekruttering, informasjon	Sikre tilgangen av gårdbrukere og skape interesse ved å formidle informasjon og bistå brukere og skoleverket.	B	Skolemyndighet Kom.Landbruksforvaltning Organisasjoner Landbruksforum

Handlingsprogram 2009 - 2012

Tradisjonelt skogbruk

A. Tiltak hvor en bør starte med grunnleggende arbeid så snart som mulig, og hvor en kan forvente resultater allerede innen perioden.

B. Tiltak hvor en bør starte opp så snart som mulig, men hvor resultatet må forventes å ta lengre tid.

C. Tiltak som må igangsettes når situasjonen er der, og som må tas etter hvert når det blir aktuelt.

Saksområde	Mål og tiltak		Ansvar
Hogst	Bidra til å øke hogsten i hogstfattige områder ved å benytte de mulighetene som fins til skogtiltak i hogstfattige områder: Skatteregler, NMSK Skogfond. Brev ut fra skogeierlaget våren 2009.	B	Skogeierlag
Skogsveier	Oppnå bedre veistandard på skogsveiene ved å : Utarbeide tilstandsrapport for veiene. Utarbeide samlet plan for opprusting av skogsveier	B	Kom.Landbruksforvaltning
Prosjekt Tid for Skog	Økt kvalitet på skogsvirke ved å øke gjenvekst og ungsogpleie	A	Kom.Landbruksforvaltning Skogeierlaget
Skogbrannvesen	Opprettholde et godt skogbrannvesen ved trening, godt materiell og ved kunnskap om innsats ved større skogbranner. Sikre god organisering og tilstrekkelig med utstyr. Må disponere nok pumper.	A	Kommunen
Utmark	Bevisstgjøre den enkelte skogeier og synliggjøring av egne ressurser.	C	Skogeierlag Kom.Landbruksforvaltning
Klimaskader på skog	Stå rustet mot klimaskader på skog på grunn av økt sjukdomspress, insektskader, uvær, ved kurs og informasjon om klimaskader på skog.	B	Organisasjonene
Juletre dyrking	Dekke behov for juletrær i Grenland og Nedre Telemark, stimulere til å holde høy kvalitet på jule-trærne, bedre logistikk, samordning av salget, ved å arrangere kurs og samarbeids-møter om juletre dyrking	C	Kom.Landbruksforvaltning Pyntegrøntlaget
Bioenergi	Utnytte de lokale skogressurser til klimavennlig energibruk ved å : Arbeide for økt bruk av bioenergi fra flis. Nytte bioenergi i kommunale bygg.	C	Skogeierlag Kom.Landbruksforvaltning
Lære med skogen	Skape forståelse for skogsdrift ved å samarbeid med skoler og skolekontakter.	B	Kom.Landbruksforvaltning Skogeierlag

Handlingsprogram 2009 - 2012

Jakt, fiske, viltforvaltning og friluftsliv

A. Tiltak hvor en bør starte med grunnleggende arbeid så snart som mulig, og hvor en kan forvente resultater allerede innen perioden.

B. Tiltak hvor en bør starte opp så snart som mulig, men hvor resultatet må forventes å ta lengre tid.

C. Tiltak som må igangsettes når situasjonen er der, og som må tas etter hvert når det blir aktuelt.

Saksområde	Mål og tiltak		Ansvar
Jaktvald	Danne bedre storvaldstruktur med færre vald og grunneierstyrt forvaltning.	C	Kom.Landbruksforvaltning Vilt- og innlandsfiskeremnd Fylkeskommune
Jaktbart område	Ajournføre jaktbart areal dersom tiltak / reguleringsplaner reduserer dette.	C	Vilt- og Innlandsfiskeremnd Kom.Landbruksforvaltning
Elg-forvaltning	Opprettholde en sunn, produktiv og bærekraftig bestand som gir en høy og mest mulig stabil avkastning til nytte og glede for rettighetshavere, jegere og den øvrige befolkning. Øke antall og vekter i samsvar med førsituasjonen. Dette vurderes fortløpende opp i mot vekter, kalveproduksjon og taksering av beite. Måltrettet avskyting.	B	Kom.Landbruksforvaltning Vilt- og innlandsfiskeremnd Jaktlag/-vald Skogeierlag, Bondelag Fylkeskommune
Hjortedyrforvaltning generelt, oversikt	Ha en best mulig oversikt over antall og sammensetning, som grunnlag for de fleste av de øvrige punktene, med aktuelle midler og metoder.	A	Kom.Landbruksforvaltning Vilt- og innlandsfiskeremnd Jaktlag/-vald Skogeierlag, Bondelag Fylkeskommune
Hjortedyrforvaltning	Holde bestanden på dagens nivå. Motivere til økt satsing på hjortejakt. Bestanden vurderes fortløpende opp i mot påkjørsler og skader på skog og innmark.	B	Kom.Landbruksforvaltning Vilt- og innlandsfiskeremnd Skogeierlag, Bondelag Jaktlag/-vald Fylkeskommune
Forvaltning av gås	Redusere bestanden av gås, gjennom å motivere til økt jakt. Gås representerer et stadig økende problem ift forurensning. Samt forebygge beiting på dyrket mark.	B	Vilt- og innlandsfiskeremnd Kom.Landbruksforvaltning
Bever	Økt fokus på bever som jaktbar ressurs, gjennom å motivere til økt utleie av jakt. Dette for å redusere den stadig økningen av søknader om skadefellinger utenom ordinær jakttid.	B	Vilt & Innlandsfiskeremnd Skogeierlag, Bondelag Kom.Landbruksforvaltning
Vilt og trafikk	Innhente erfaringer og annen grunninformasjon som basis for tiltak ifm bygging av ny E18 og evt nye boligområder. Økt fokus på avskyting av storvilt langs trafikkbeltet.	A	Vilt- og innlandsfiskeremnd Kom.Landbruksforvaltning
Klima, skadeinsekter, sykdom	Være å jour med utviklingen, ha en beredskap og iverksette mottiltak ved behov, tidligst mulig.	B	Kom.Landbruksforvaltning Vilt- og innlandsfiskeremnd Fylkeskommune Organisasjonene Jaktlag/-vald Mattilsynet

Handlingsprogram 2009 - 2012

Jakt, fiske, viltforvaltning og friluftsliv, forts.

A. Tiltak hvor en bør starte med grunnleggende arbeid så snart som mulig, og hvor en kan forvente resultater allerede innen perioden.

B. Tiltak hvor en bør starte opp så snart som mulig, men hvor resultatet må forventes å ta lengre tid.

C. Tiltak som må igangsettes når situasjonen er der, og som må tas etter hvert når det blir aktuelt.

Saksområde	Mål og tiltak		Ansvar
Sterk bestandsreduksjon av mår, mink, rev	Sikre og øke bestanden av hare, storfugl, sjøfugl og rådyr.	A	Bamble Landbruksforum Vilt- og Innlandsfiskeremnd
Felles fiskekort i Bamble	Stimulere til økt utnyttelse av fiskeressursene. Danne grunneierlag og få med de fleste fiskevann i kommunen.	B	Kom.Landbruksforvaltning Vilt- og innlandsfiskeremnd
Holde åpne bommer i bærtida	Økt utnyttelse av utmarka og et tilbud til allmennheten om naturopplevelse, bær- og sopp-plukking ved å holde åpne bommer på skogsbilveier i bærtida.	B	Skogeierlaget
Friluftsliv	Øke mulighetene og tilbudene.	B	Kom.Landbruksforvaltning Bamble Landbruksforum

Fiske ved Grobstokvann Foto : Erik Dahl

Handlingsprogram 2009 - 2012

Økonomiske virkemidler

Saksområde	Mål og tiltak	Ansvar
SMIL OG NMSK Miljømidler til skog- og jordbruket	Søke å få best mulig nytte av de kommunale økonomiske fagmidlene ved å sette opp retningslinjer for 2 år av gangen. Bamble Landbruksforum lager forslag til vedtak til Landbruksnemnda. Administrative enkeltvedtak.	Landbruksforum Kommunal Landbruksforvaltning
Toke-fondet, Konsesjons- avgiftsmidler	Lage forslag til nye retningslinjer for konsesjonsmidler i lokalt næringsfond "Tilskudd til næringsutvikling i grisgrendte strøk".	Landbruksforum Kommunal Landbruksforvaltning

AREAL- OG EIENDOMSFORVALTNING

Kommunen som landbruksmyndighet

Landbruksforvaltninga er fra 1.1.2004 tillagt en rekke oppgaver :

- ✓ Miljørettede virkemidler under landbrukets utviklingsfond (LUF)
- ✓ Midler til skogbruk under landbrukets utviklingsfond (LUF) og statsbudsjettet
- ✓ Saker etter konsesjonslov, jordlov, odelslov og skogbrukslov.

Bamble kommune har i 2004 inngått en samarbeidsavtale med 5 andre kommuner i nedre Telemark : Bamble, Kragerø, Drangedal, Siljan, Porsgrunn og Skien. Avtalen omfatter jordbruks-, skogbruks- og miljø- forvaltninga i kommunene.

Kommunen v/Kommunestyret har fått delegert myndighet til å avgjøre de fleste saker etter jordlov, odelslov og konsesjonslov m.fl. I de saker som er delegert til fylkeslandbruksstyret skal kommunen gi uttalelse i saken. Kommunestyret har delegert myndigheten i disse sakene videre til landbruksnemnda og rådmannen. Rådmannen har delegert sin myndighet videre til landbruksadministrasjonen.

Fra 1. juli 2009 er det gjort endringer i landbrukslovene, det vil si Lov om odelsretten og åsetesretten, Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom mv. og Lov om jord mv.

Det er gjort endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven som har sammenheng med konsesjonsplikten, boplikt og driveplikt, samt fylkesmannens oppfølging av kommunens vedtak i første instans. Viktige endringer er bl.a. at:

- ✓ Arealgrensen for konsesjonsplikt for bebygd eiendom er endret fra mer enn 20 dekar fulldyrka jord eller 100 dekar totalareal, til mer enn 25 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord eller 100 dekar totalareal. Det er fastsatt nærmere regler om hvilke momenter som skal tillegges vekt ved avgjørelse av søknad om konsesjon bl.a. når det vurderes om det skal stilles vilkår om boplikt.
- ✓ Reglene om boplikt er nå bare fastsatt i konsesjonsloven, og de gjelder bebygde eiendommer over arealgrensen for odling. Den som selv ikke kan eller vil oppfylle lovbestemt boplikt, må søke konsesjon. Boplikten varer i 5 år også for den som har løst eiendommen på odel.
- ✓ Reglene om driveplikt er nå bare fastsatt i jordloven. Fra 1. juli 2009 er driveplikt en varig plikt for alle som eier eiendom med jordbruksareal. Driveplikten kan oppfylles av eieren selv, eller ved bortleie på bestemte vilkår som er fastsatt i loven. Vilrårene innebærer at avtalen må være skriftlig, den må 10 års varighet eller mer, og den må føre til driftsmessig gode løsninger.
- ✓ Reglene om nedsatt konsesjonsgrense / 0-grense er endret slik at kommuner som mener det er nødvendig for å unngå at helårsboliger blir brukt til fritidsformål kan sette slektskapsunntaket i konsesjonsloven ut av kraft.
- ✓ Det er innført en hjemmel for fylkesmannen til å pålegge kommunene å rapportere om sine vedtak.

De fleste endringene gjelder regler i odelsloven. Viktige endringer i odelsloven er bl.a. at:

- ✓ Reglene om hvilke eiendommer som kan odles er endret slik at dette bare blir et spørsmål om arealgrenser. Samtidig er arealgrensene hevet slik at ca. 19.000 færre eiendommer enn i dag på landsbasis omfattes av arealgrensen etter odelsloven.

Arealgrensen er på mer enn 25 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord, eller mer enn 500 dekar produktiv skog.

- ✓ Samboere er gitt like eller tilsvarende muligheter som ektefeller til å odle en eiendom sammen, og til å bruke eiendommen dersom den som har odelsrett dør først. Menn og kvinner blir likestilt uavhengig av fødselstidspunkt. De samme regler gjelder for barn født innenfor eller utenfor ekteskap, og for adoptivbarn.
- ✓ Løsningsfristen i odelsloven reduseres til seks måneder, og adgangen til å nekte løsning når odelsløsning vil være klart urimelig er utvidet. Ordningen med at eieren kan gi kjøpstilbud til bedre prioriterte odelsberettigede videreføres og utvides, og fristen forkortes til to måneder.

Endringene er nærmere beskrevet i egne rundskriv om praktiseringen av reglene om konsesjon, boplikt og driveplikt i rundskriv M-2/2009 og rundskriv M-3/2009.

Retningslinjer for behandling av saker etter jordlov, odelslov og konsesjonslov i Bamble

Kommunen v / Kommunestyret har fått delegert myndighet til å avgjøre en rekke saker etter jordlov, odelslov og konsesjonslov m.fl. I de saker som er delegert til Fylkesmannen skal kommunen gi uttalelse i saken.

Lovgiver (Stortinget) har i lovs form gitt avgjørelsesmyndigheten til Kongen (Departementet). Denne har delegert sin myndighet videre enten til Fylkesmannen eller kommunen.

Kommunestyret har delegert sin myndighet videre til Landbruksnemnda og rådmannen.

Avgjørelse i sakene skal rette seg etter norsk lovverk. Avgjørelse skal også rette seg etter forskrifter og rundskriv gitt av Landbruks- og Matdepartementet, som er den som har gitt kommunen sin myndighet.

Hver sak skal vurderes individuelt samtidig som behandlingen skal sikre rettssikkerhet og likebehandling for søkerne.

Jordvern

Jordlova § 1 Føremål :

”Denne lova har til føremål å leggja tilhøva slik til rette at jordviddene i landet med skog og fjell og alt som høyrer til (arealressursane), kan verte brukt på den måten som er mest gagnleg for samfunnet og dei som har yrket sitt i landbruket.

Arealressursane bør disponerast på ein måte som gir ein tenleg, variert bruksstruktur ut frå samfunnsutviklinga i området og med hovudvekt på omsynet til busetjing, arbeid og driftsmessig gode løysingar.

Ein samfunnsgagnleg bruk inneber at ein tek omsyn til at ressursane skal disponerast ut frå framtidige generasjonar sine behov. Forvaltninga av arealressursane skal vera miljøforsvarleg og mellom anna ta omsyn til vern om jordsmonnet som produksjonsfaktor og ta vare på areal og kulturlandskap som grunnlag for liv, helse og trivsel for menneske, dyr og planter. ”

Jordvern er viktig for å bevare jorda for framtida og dårligere tider. Mange steder i verden ser vi at tørke og andre naturkatastrofer kan sette store matproduserende områder ut av spill i flere år. De forventede klimaendringene og befolkningsutviklingen globalt, vil dramatisk kunne endre matsituasjonen over tid. All dyrkbar jord bør holdes i en slik stand at bruk til matvareproduksjon kan gjenopptas på kort tid.

Regjeringen har de siste årene satset på økt jordvern. I Bamble er det nedbyggingen av jord som har økt. De nye kryssa med E18 på Essa og Åby har også tatt jord. Det er videre startet opp boligutbygging på Fagerheim på 60 dekar jord.

Retningslinjer for Bamble kommune:

- ✓ Jordvernet i Bamble skal sikres ved aktiv bruk av lovverket.

Fradeling og omdisponering i områder til landbruk, natur og friluftsliv (LNF)

Jordlova § 12 inneholder et generelt delingsforbud : *"Eigedom som er nytta eller kan nyttast til jordbruk eller skogbruk kan ikkje delast utan samtykke frå departementet"* (v/kommunen).

Retningslinjer for Bamble kommune :

- ✓ Det åpnes for spredt hytte- og boligbygging og boligklynger utenom tettbygd strøk. Enkelttomter kan være rundt 2 dekar, men det kan åpnes for at noen tomter kan være inntil 10 dekar. For hyttetomter er normalareal 1 dekar. Størrelsen på tomtene kan varieres etter terrenget. Tomter bør ikke plasseres i forbindelse med gårdstun eller driftsbygninger.
- ✓ Det gis mulighet for å etablere boligklynger med store tomter nær gjengroingstrua areal for å gi et boligmiljø med fellesskap rundt den tidligere dyrkamarka. Denne marka skal ikke bygges ned, men nyttes til fritidsaktiviteter.
- ✓ Det kan tillates fradeling av noe større tomter til hytter utenom pressområdene for fritidsbebyggelse, " bygdehytte på stor tomt ".
- ✓ Mellom jordbruksarealer og hus- og hyttebebyggelse skal det være en buffersone på minimum 10 meter, slik at konflikt med eksisterende landbruksdrift unngås.
- ✓ Utbygger bør informere de som kjøper tomt at det er jordbruksareal i nærheten og hva det innebærer.
- ✓ Der dyrka mark blir omdisponert til andre formål, skal det legges til rette for å bryte opp nytt areal.
- ✓ Det bør legges inn i bestemmelser i Kommuneplanens Arealdel og i de enkelte reguleringsplaner i Bamble: Ved all utbygging på dyrket mark skal matjorda beholdes av grunneier. Grunneier skal peke ut nytt areal der den fjernede jorda skal tilføres.
- ✓ Ved kjøp av tilleggsareal til landbrukseiendom skal det kreves sammenføring med hovedeiendommen.
- ✓ Sameie av landbrukseiendommer er en uheldig eierform og Landbruksnemnda skal så langt de kan bidra til å unngå at sameier etableres.
- ✓ Kårboliger: Bamble kommune skal være restriktiv i behandling av byggesøknader og søknader om utskilling av slike tomter og salg, med driftshensyn som hovedsak.
- ✓ Ved bygging av kårbolig bør det tas spesielle hensyn til plassering, utseende og fargevalg slik at den er i samsvar med øvrig bygningsmasse. En kårbolig bør plasseres slik at den ikke er til hinder for den videre drifta på eiendommen.

Fordeler med bebyggelse i eller nær LNF-område :

- ✓ rekruttering til landbruket
- ✓ naboer
- ✓ lekekamerater
- ✓ god plass for boligeierne

Ulemper med bebyggelse i eller nær LNF-område:

- ✓ jord blir bygget inne, noe som kan gi ulemper for drifta
- ✓ bonden pålegger seg selv restriksjoner / "føler på det"
- ✓ lukt, støy, fluer

- ✓ søppel og leker i åker og eng

Kriterier for omdisponering av jord- og skogbruksareal :

- ✓ skog før dyrka og dyrkbar mark
- ✓ lav bonitet skog før høy bonitet
- ✓ bruke hovedsakelig lav bonitet
- ✓ gjengrodd areal er dyrkbar mark - bedre med skog på slik mark enn nedbygging med bygninger eller veier mv.

Kriterier for omdisponering av arealer til juletre- eller skogproduksjon

I jordlova § 9 heter det : ”Dyrka jord må ikkje brukast til føremål som ikkje tek sikte på jordbruksproduksjon. Dyrkbar jord må ikkje disponerast slik at ho ikkje vert eigna til jordbruksproduksjon i framtida. ”

Omdisponering av jord til juletre- eller skogproduksjon skal etter loven aldri skje uten etter søknad til landbruksmyndighetene.

Retningslinjer for Bamble kommune:

- ✓ Til omdisponering til skogproduksjon skal det prioriteres jord som er dårlig arrondert og er vanskelig å drive med maskiner og redskap.
- ✓ Ved gjenplantning med juletrær skal det settes krav om maksimal høyde for plantene til 3 m. Trær med høyde over 3 m må fjernes.
- ✓ Kommunen skal føre oversikt over tillatte felt for juletreproduksjon og skal hvert år føre kontroll av juletrefelt der trærne er i ferd med å nå denne grensen.

Juletrefelt

Foto : Erik Dahl

Behandling av søknader om konsesjon

Lover og retningslinjer i forbindelse med konsesjon er detaljerte, og Bamble kommune behandler søknader om konsesjon i tråd med disse.

Lov om konsesjon § 1. (lovens formål) :

"Loven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl.a. for å tilgodese:

- 1. framtidige generasjoners behov.*
- 2. landbruksnæringen.*
- 3. behovet for utbyggingsgrunn.*
- 4. hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftinteresser.*
- 5. hensynet til bosettingen."*

Lov om konsesjon, utdrag av § 4, første ledd nr.4 (unntak på grunnlag av eiendommens karakter) :

"Konsesjon er ikke nødvendig ved erverv av:

- 4. bebygd eiendom, ikke over 100 dekar, der fulldyrka og overflatedyrka jord ikke er mer enn 25 dekar."*

Lov om konsesjon, utdrag av § 9. (særlige forhold for landbrukseiendommer) :

Ved avgjørelsen av søknad om konsesjon for erverv av eiendom som skal nyttes til landbruksformål skal det legges særlig vekt på:

- 1. om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling,*
- 2. om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,*
- 3. om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning,*
- 4. om erververen anses skikket til å drive eiendommen,*
- 5. om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.*

Konsesjon skal i alminnelighet ikke gis dersom det ved ervervet oppstår sameie i eiendommen, eller antallet sameiere økes.

Det kan gis konsesjon til selskaper med begrenset ansvar. Det skal legges vekt på hensynet til dem som har yrket sitt i landbruket."

Lov om konsesjon § 11. (vilkår for konsesjon)

"Konsesjon etter loven kan gis på slike vilkår som i hvert enkelt tilfelle finnes påkrevd av hensyn til de formål loven skal fremme. Det kan lempes på vilkårene etter søknad.

Kongen skal ut fra hensynet til bosetting, helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskap ta stilling til om det er påkrevd å stille vilkår om boplikt, og om boplikten skal være en personlig plikt for eier."

Bo- og driveplikt på landbrukseiendommer

Bo- og driveplikt oppstår alltid ved overtakelse av landbrukseiendommer. Det er boplikt etter konsesjonslova § 5, annet ledd : *"Ved erverv av bebygd eiendom hvor fulldyrka og overflatedyrka jord er mer enn 25 dekar, eller eiendommen består av mer enn 500 dekar produktiv skog, er konsesjonsfriheten etter første ledd nr. 1 og 2 betinget av at erververen bosetter seg på eiendommen innen ett år og selv bebor den i minst 5 år."*

Reglene om boplikt er nå bare fastsatt i konsesjonsloven, og de gjelder bebygde eiendommer over arealgrensen for odling. Den som selv ikke kan eller vil oppfylle lovbestemt boplikt, må søke konsesjon.

Reglene om driveplikt er nå bare fastsatt i jordloven. Fra 1. juli 2009 er driveplikt en varig plikt for alle som eier eiendom med jordbruksareal. Driveplikten kan oppfylles av eieren selv,

eller ved bortleie på bestemte vilkår som er fastsatt i loven. Vilkårene innebærer at avtalen må være skriftlig, den må 10 års varighet eller mer, og den må føre til driftsmessig gode løsninger.

Ved overtaking av landbrukseiendommer er det etter loven personlig boplikt i 5 år. Driveplikten er ikke personlig. For å regnes som landbrukseiendom må eiendommen ha minst 25 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord eller minst 500 dekar produktiv skog.

Av juridiske årsaker må det ved konsesjonspliktige erverv av landbrukseiendommer settes skriftlig krav om boplikt som vilkår i konsesjonsmeddelelsen.

Driveplikta på landbrukseiendommer kan, etter Jordlova § 8, oppfylles ved at jordbruksarealet blir leid bort som tilleggsgjord til en annen landbrukseiendom i minst 10 år uten anledning for utleier til å si opp avtalen. Det er en forutsetning at leieavtalen er skriftlig og at den fører til driftsmessig gode løsninger.

Retningslinjer for Bamble kommune :

- ✓ Bamble kommune skal føre en restriktiv praksis i avgjørelser om boplikt.
- ✓ Det kan gis konsesjon uten vilkår om personlig boplikt dersom eiendommen leies bort til helårs beboelse etter reglene til Folkeregisteret.

Boplikt i alle boliger i Bamble

Bamble kommune har innført forskrift om boplikt i alle boliger i kommunen, "konsesjonsgrense 0", bestemt ved kommunestyrevedtak og ved Kongelig Resolusjon første gang den 18.6.1982 og sist den 3. januar 2007.

Unntak fra denne boplikten er overdragelser innen nær familie som har hatt eiendommen i minst 5 år. Denne boplikten er ikke personlig og kan oppfylles ved bortleie for fast, helårs bosetting.

Bamble kommune håndhever disse bestemmelsene strengt.

LISTE OVER VEDLEGG

Vedlegg 1. Mål og prioriteringer for økonomiske virkemidler for landbruket i Bamble kommune 2007-2009

Vedlegg 2. Landbruksnemnda sak 15/08 : Rullering av Landbruksplan for Bamble kommune

Vedlegg 3 : Forslag til Vedtekter for Bamble Landbruksforum

Vedlegg 4. Ny plan- og bygningslov. Kommuneplanarbeidet / landbruksnæringen

Vedlegg 5. Tilskuddsordninger i landbruket

Vedlegg 6. Forskrift for Bamble kommune vedr. "konsesjonsgrense 0"

Vedlegg 7. Lovverk vedrørende arealbruk

Utdrag av Lov 21.mai 1965 nr.00 Lov om skogbruk og skogvern

Utdrag av LOV 28.JUNI 1974 NR.58 LOV OM ODELSRETTE OG ÅSETESRETTE
(ODELSLOVA)

LOV 1995-05-12 nr 23: Lov om jord (jordlova).

LOV 2003-11-28 nr 98: Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv.

Utdrag av LOV 2008-06-27 nr 71: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

Kapittel 11. Kommuneplan

Utdrag av Areal- og transportplanlegging - Rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging, Rundskriv T--5/93

Vedlegg 8. Arealressurskart

